

AAK činnosti a trénink ve školách a institucích

Dorothy Fraser

dotfraser2@gmail.com

Předsedkyně ISAAC BUILD výboru
Spoluvydavatelka zpravodaje CSWN
www.isaac-online.org

Členka organizace
Communication Matters
(ISAAC UK)

Senior zástupce pro východní a střední Evropu
v rámci Central Coast Children's Foundation (USA)

www.centralcoastchildrensfoundation.org

Členka komunikačního fóra péče o pacienty

www.patientprovidercommunication.org

Communication
Matters

Věci, které musíme brát v úvahu, chceme-li umožnit funkční komunikační dovednosti s využitím AAK a pomocných technologií

- **S kým** potřebují naši studenti komunikovat?
- **Proč** potřebují komunikovat?
- **Co** potřebují, aby byli schopni komunikovat?
- **Kdy** komunikují?
- **Kam** se ve svých životech ubírají?
- **Jak** budou komunikovat?

Aby se někdo naučil a používal AAK efektivně

Musí to být každodenní
součástí jeho života

nikoli

“úkol”

prováděný příležitostně

Cíl

Aktivní účast lidí, kteří používají AAK, při všech činnostech v jejich životě

Lidé s postižením potřebují stejně vyvážený poměr činností, vztahů a odpočinku, jako osoby bez postižení.

(odkaz Kreiner , 2005)

Část 2: Proč potřebujeme pravidla pro používání AAK ve školách?
Part 2: Why do we need AAC policies in schools?

ŠKOLA

Jazyk

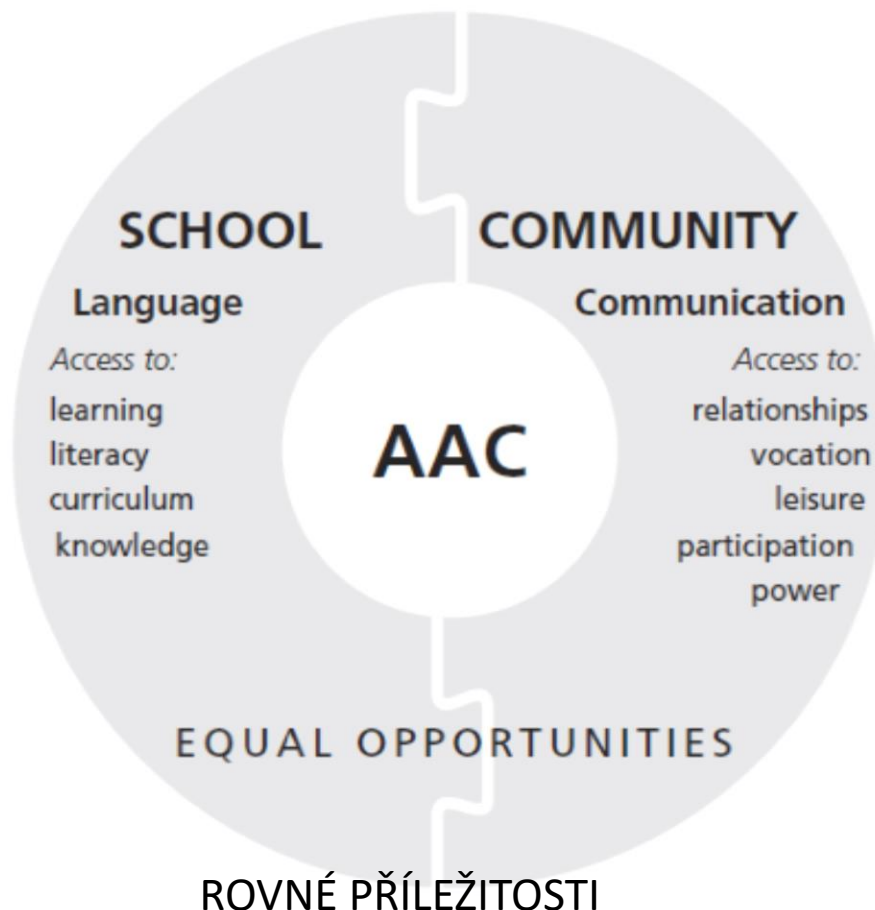
Přístup k:

učení

gramotnost

osnovy

znalosti

KOMUNITA

Komunikace

Přístup k:

vztahy

povolání

volný čas

zapojení se

schopnost

ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI

Obr. 1: Důležitost rovných příležitostí pro zapojení AAK ve školách a v komunitách
Fig 1: The importance of equal opportunity for integrating the AAC of school and community
institucích, Dorothy Fraser,
dotfraser2@gmail.com

Překážky při využívání příležitostí

Překážky, které brání člověku, který používá AAK, aby se stal součástí činnosti

- Vyloučení z toho důvodu, že lidé nevědí, jak činnost přizpůsobit tomu, aby se osoba používající AAK mohla zapojit
- Negativní přístup k hodnotě inkluze
- Fyzické překážky

(odkaz

The participation model (Model účasti)

Beukelman and Mirenda , 2005)

www.scotland.gov.uk

Principy inkluzivní komunikace
Informační a sebe-hodnotící nástroj
pro veřejné orgány

Komunikační přístupnost a
fyzická přístupnost jsou stejně
důležité

Důležitost polohy ve vztahu ke komunikaci

Například-

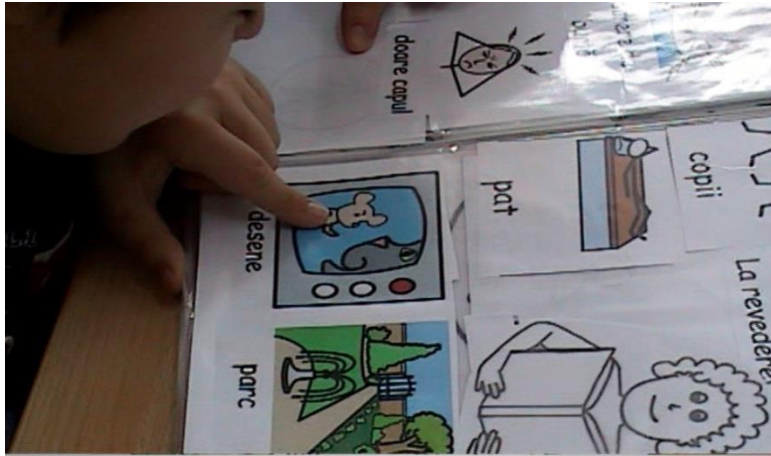
- Přístupnost práce ve třídě
- Způsob sezení doma a ve třídě
- Výška a přístupnost stolu
- Přístup ke komunikačním knihám nebo tabulím

Poloha dítěte usnadňující komunikaci

věci, které je nutno brát v úvahu—
například

- Výška stolu
- Lokty opřené o stůl
- Výška židle vůči stolu
- Velká podpěrná základna pro stabilitu trupu tak, aby paže mohly být uvolněny pro pohyb umožňující ukazování na symboly
- Pultík pro děti s Downovým syndromem, se zrakovým postižením a se slabými svaly na trupu

Nastavení polohy pro pohodlí a dostupnost

AAK činnosti a trénink ve školách a
institucích, Dorothy Fraser,
dotfraser2@gmail.com

Polohy s terapeutem a bez něj

např. Porucha autistického spektra-

- neseďt ve třídě příliš blízko ostatních – aby se zmírnilo rušení
- tak, aby se nedíval na řady hlav

např. Vozíčkáři-

- podložky na klín pro přístup ke komunikačním tabulkám/knihám

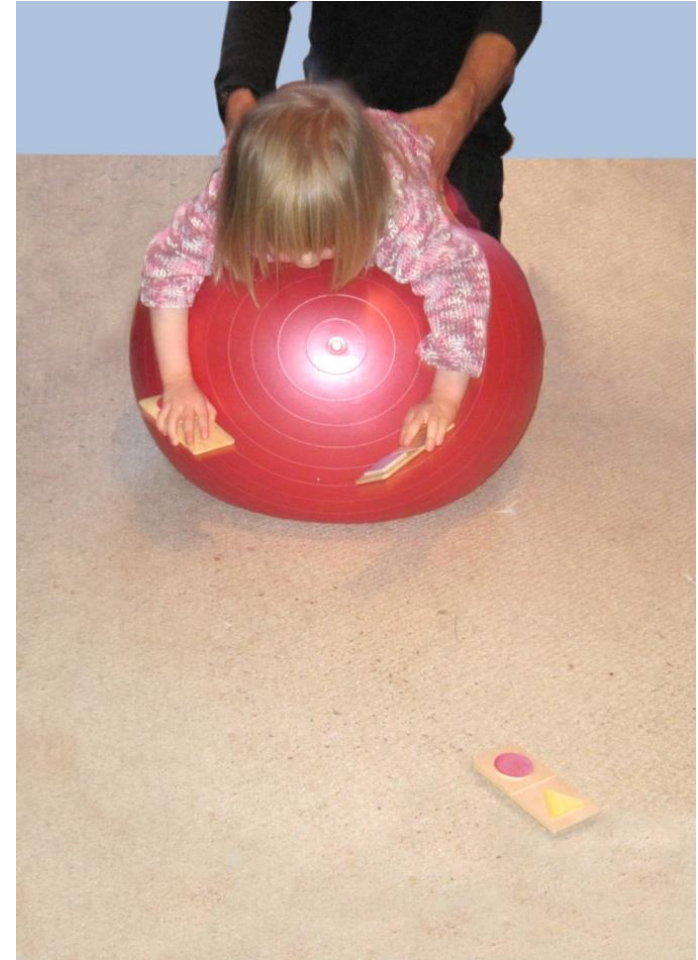
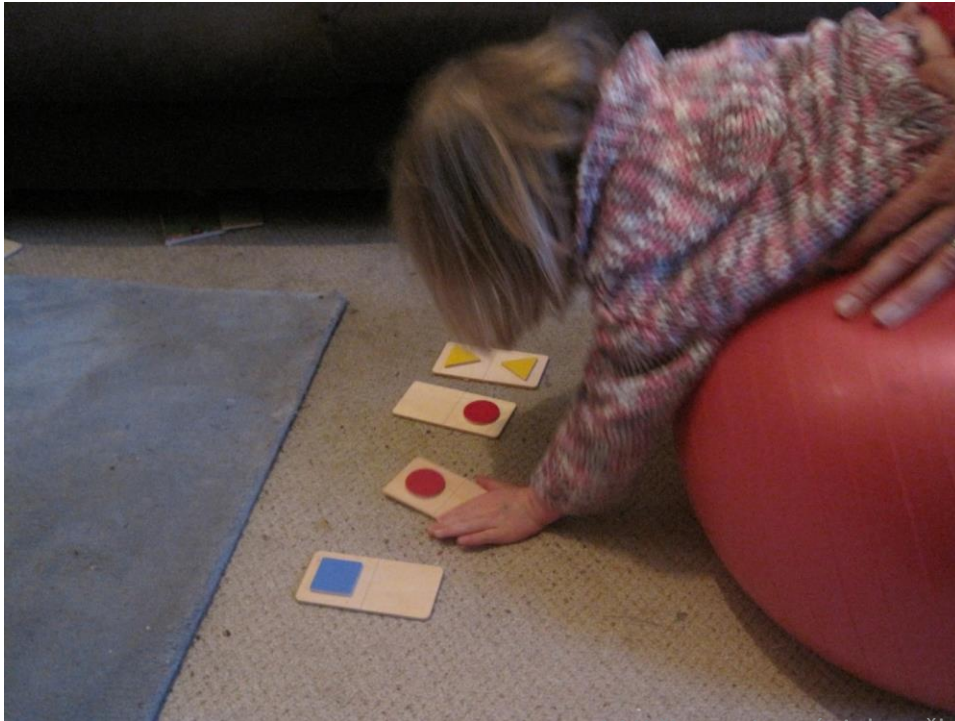
např. Ve sportovní hale nebo při fyzioterapii -

- symboly na zdi nebo na podlaze, na které dítě dosáhne a může je sebrat

nebo je může

sledovat /ukázat na něco a vybrat

Cvičení kombinované s úkolem něco vybrat

“Školní osnovy pro dokonalost” (Iniciativa skotské vlády)

Program pro učení a vyučování,
který umožní všem dětem
rozvíjet jejich schopnosti

Nápisy na cedulkách:

Platní přispěvatelé

Sebevědomí jedinci

Úspěšní žáci

Odpovědní občané

Platní přispěvatelé

- 1. řádek:** Mám dobré nápady / Nepřestávám věci zkoušet / Dokážu komunikovat různými způsoby
- 2. řádek:** Dokážu sdílet své nápady / Dokážu vést ostatní / Dokážu řešit problémy
- 3. řádek:** Dokážu odpovídat na otázky / Dokážu pracovat s partnerem / Věřím si!
- 4. řádek:** Jsem rád, když mám dost práce / Dokážu pracovat v týmu / Pomáhám druhým

PLATNÍ PŘISPĚVATELÉ

jsou aktivní proto, aby se věci podařily

Effective Contributors

Sebevědomí jedinci

- 1. řádek:** Vážím si sám sebe / Jsem šťastný a zdravý /
Mám pevné hodnoty a víru
- 2. řádek:** Mám ambice / Dovedu navazovat vztahy s
ostatními / Jsem zdravý a aktivní
- 3. řádek:** Vím, že mé činy mohou ovlivnit ostatní /
Dokážu mluvit o věcech, kterým věřím / Snažím se
dělat věci pro sebe
- 4. řádek:** Rozhodnutí dělám pečlivě / Vím, kdy má
cenu riskovat / Jsem úspěšný v mnoha oblastech
svého života

Sebevědomí jedinci

dovedou navazovat vztahy s ostatními

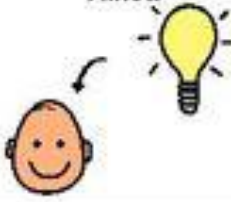
Confident Individuals

I have self respect	I am happy and healthy	I have firm values and beliefs
I have ambitions	I can relate to others	I am healthy and active
I know my actions can affect others	I can talk about things I believe in	I try to do things for myself
I make decisions carefully	I know if a risk is worth taking	I am successful in many areas of my life

Úspěšní studenti

- 1. řádek:** Rád se učím / Snažím se / Dokážu naslouchat
- 2. řádek:** Dokážu číst různé věci / Umím používat čísla / Jsem tvořivý
- 3. řádek:** Dokážu používat technologie / Umím řídit svou práci / Dokážu se učit kdekoli
- 4. řádek:** Dokážu pracovat samostatně / Přemýšlím o tom, co vím / Umím věci vyřešit

Successful Learners

I like to learn 	I do my best 	I am good at listening
I can read different things 	I can use numbers 	I am creative
I can use technology 	I can check my work 	I can learn anywhere
I can work alone 	I think about what I know 	I can work things out

Úspěšní studenti

se s chutí učí

Odpovědní občané

- 1. řádek:** Mám zájem o ostatní / Zním svět / Zním Skotsko
- 2. řádek:** Zním různá náboženství / Učím se o lidech z jiných zemí / Dokážu si správně vybrat
- 3. řádek:** Přemýšlím o technologiích / Dokážu přemýšlet o složitých věcech / Vím, jak se správně chovat
- 4. řádek:** Vím, že musím pilně pracovat, abych se zlepšil / Dodržuji pravidla / Chráním životní prostředí

Odpovědní občané

zapojují se do života komunity

Responsible Citizens

I care about others	I know about the world	I know about Scotland
I know about different beliefs	I am learning about people from other lands	I make good choices
I think about technology	I can think about difficult things	I know how to behave
I know to work hard to improve	I follow the rules	I care for my environment

Hodnotící centrum pro komunikaci pomocí technologií v regionu Fife

Symbolizace prostředí Celoškolský přístup

Inkluzivní, celoškolní iniciativa,
která začala v jedné škole, a nyní
její obdoba funguje na 85 dalších
školách v regionu Fife

(skotský region)

AAK činnosti a trénink ve školách a
institucích, Dorothy Fraser,
dotfraser2@gmail.com

Bronzová kritéria

- Označení prostředí
dveře
společenské prostory
vstupní hala
- Označování a organizace tříd
tácy
skříňky na nádobí
prostor ve třídách
- **Vizuální rozvrhy ve všech třídách a denně používané**

Příklad vizuálního týdenního rozvrhu Bukurešť, Rumunsko

AAK činnosti a trénink ve školách a
institucích, Dorothy Fraser,
dotfraser2@gmail.com

Problémy s přístupem k vizuálnímu rozvrhu

Samostatná mobilita

Ale

- Složitý způsob upevnění obrázků
- Nepřístupná výška

Přístupnost a poloha pro zajištění účasti

Vytváření posloupností

Denní rozvrh

AAK činnosti a trénink ve školách a
institucích, Dorothy Fraser,
dotfraser2@gmail.com

Přístup pro všechny: inkluzivní komunikace

Zapojení více lidí do sportu a tělesných
aktivit prostřednictvím inkluzivní a
dostupné komunikace

Text is ranged left or left-aligned

Text should not be centred

Text is unjustified for even space between words

Jusified text is harder to read as spacing is odd

Use bold or **scale** for emphasis

Avoid *italics* or underlining for emphasis

Text je při levé straně nebo je zarovnán vlevo

Text není zarovnán do bloku, aby byly zachovány stejné mezery mezi slovy

Ke zvýraznění používejte tučné písmo nebo různé velikosti písma

Text nesmí být vycentrovaný

Text zarovnaný do bloku se hůř čte, protože jsou v něm nestejné mezery mezi slovy

Ke zvýraznění nepoužívejte *kurzivu* nebo podtržení

✓ Use upper and lower, also known as 'sentence case'

✗ ALL CAPITALS ARE HARDER TO READ

✓ San serif fonts like Arial or Verdana are clearer

✗ Serif fonts like Times New Roman are too fussy

✓ 12 point should be minimum
14 pt for Easy Read

✗ Do not use type sizes that are below 12 pt

Používejte velká a malá písmena standardním způsobem (velká na začátku věty atd.)

Bezpatkové fonty, jako Arial nebo Verdana jsou zřetelnější

Velikost písma musí být nejméně 12
Písmo o vel. 14 pro snadné čtení

VELKÁ PÍSMENA SE VŽDY HŮŘ ČTOU

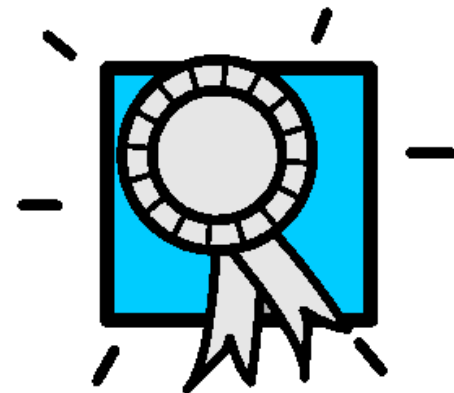

Písmo s patkami, jako např. Times New Roman působí přeplácane

Nepoužívejte písmo menší než 12

Stříbrná kritéria

Obsahují

- Činnosti umožňující výběr
- Podpůrné materiály pro školní osnovy
- Informace – zpravodaj atd.

Přístup k referenčním obrázkům, symbolům a předmětům při činnostech ve třídě

AAK činnosti a tréninky ve školách a institucích, Dorothy Fraser,
dotfraser2@gmail.com

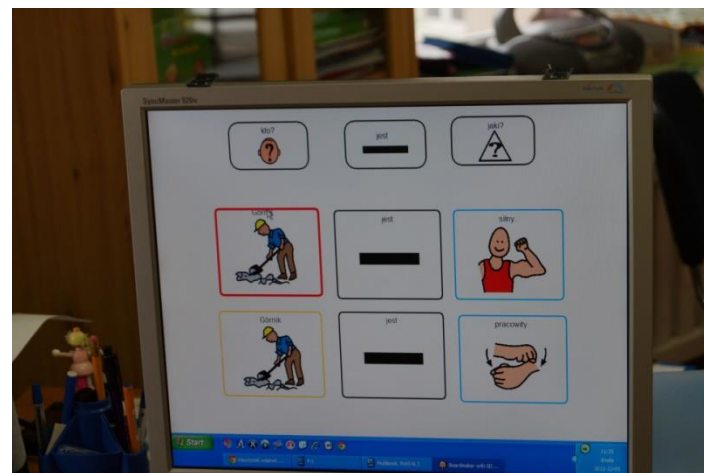
Příprava jídla s pomocí symbolů

AAK činnosti a tréninky ve školách a institucích, Dorothy Fraser, dotfraser2@gmail.com

Využití AAK při činnosti ve třídě

Krok za Krokiem , Zamosc, Poland

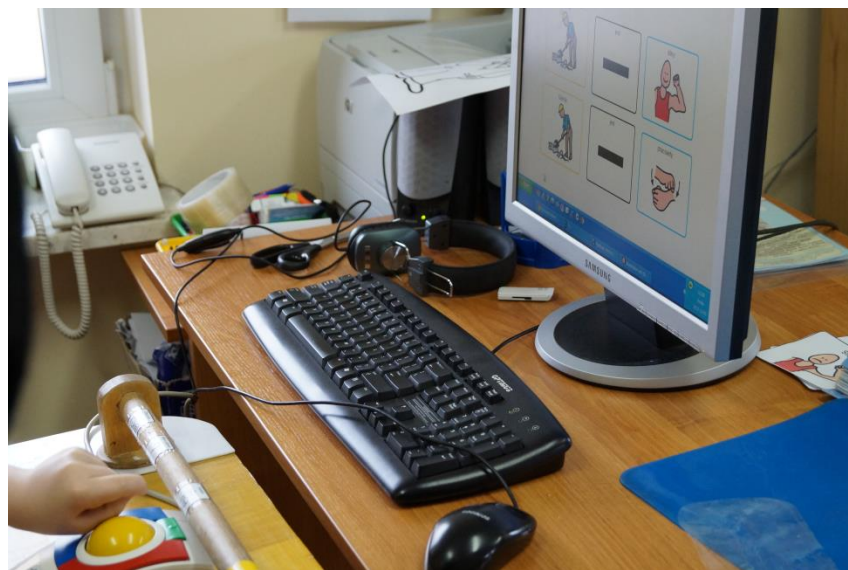
AAK činnosti a trénnik ve školách a
institucích, Dorothy Fraser,
dotfraser2@gmail.com

AAK činnosti a tréningy ve školách a
instituciách, Dorothy Fraser,
dotfraser2@gmail.com

AAK činnosti a tréning ve školách a
instituciách, Dorothy Fraser,
dotfraser2@gmail.com

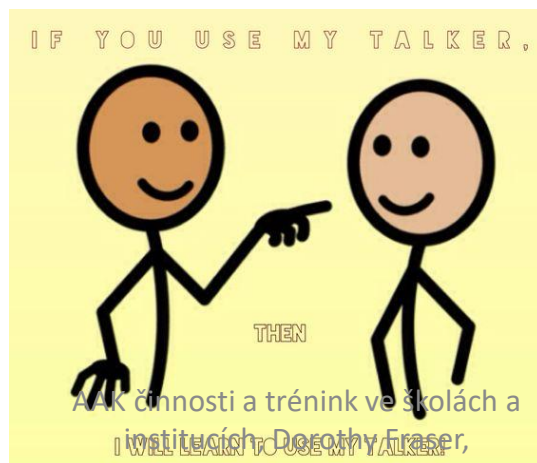

AAK činnosti a trenínk ve školách a
instituciách, Dorothy Fraser,
dotfraser2@gmail.com

Předvádění

**POKUD POUŽÍVEŠ MÉHO ŘEČNÍKA
PAK
SE JÁ NAUČÍM POUŽÍVAT SVÉHO
ŘEČNÍKA**

Společenská komunikace tvoří více než 50% naší komunikace

Pro ty, kteří se učí AAK,
musíme vytvořit
příležitosti, přístup a
specifickou výuku,
abychom jim zpřístupnili
rozsah a spletnost
společenské interakce a
komunikační dovednosti

Přístup ke komunikaci

Systémy, které jsou atraktivní
pro vrstevníky

Zvláštní trénink v oboru
sociálních dovedností a
postupů, které jsou nezbytné
pro zapojení do konverzace

Například

- Zahajte a sdílejte konverzaci
- Odpovídejte partnerům
- Ukažte zájem o druhé
raději, než abyste se na ně
soustředili

Systemy atraktivní pro vrstevníky

AAK činnosti a trénink ve školách a
institucích, Dorothy Fraser,
dotfraser2@gmail.com

Rozšiřování slovní zásoby pro společenskou interakci
Krok za Krokiem, Zamosc Poland
AAK klub pro žáky všech věkových kategorií, sdílení novinek

AAK činnosti a trénink ve školách a
institucích, Dorothy Fraser,
dotfraser2@gmail.com

Mladí AAK ambasadoři, členové AAK klubu, diskuse s účastníky semináře

AAK činnosti a trénink ve školách a
institucích, Dorothy Fraser,
dotfraser2@gmail.com

Samostatné nakupování s využitím předem nahraného GoTalk

AAK činnosti a trénink ve školách a
institucích, Dorothy Fraser,
dotfraser2@gmail.com

Aktivita - vytváření nákupního seznamu – rodiče s autistickým chlapcem

Zlatá kritéria

- Udržet standard ze stříbrné a bronzové úrovně
- Využití symbolů po **celé** škole – důkazy o jejich každodenním používání v každé třídě
- Zdroje vyvinuté pro rozšíření mezi ostatní
- Veškerá školní literatura, příručky atd. musí být na vhodných místech, opatřené symboly

